

*Załącznik do uchwały nr 392 Senatu UE
z dnia 15 kwietnia 2019 r.*

**WYDZIAŁ NAUK
GEOGRAFICZNYCH**
Uniwersytet Łódzki

Uniwersytet Łódzki

Wydział Nauk Geograficznych

Program studiów I stopnia

Kierunek: **GEOGRAFIA**

Łódź 2019

1. Nazwa kierunku studiów: GEOGRAFIA**2. Zwięzły opis kierunku:**

Geografia jest typowo międzydziedzinowym kierunkiem studiów. Wynika to przede wszystkim z przedmiotu badań geografii, który obejmuje zarówno szeroko rozumiane środowisko przyrodnicze, jak i różnorodne aspekty funkcjonowania człowieka w tym środowisku. Badanie współzależności występujących między zjawiskami i procesami należącymi do dwóch sfer – przyrodniczej i społecznej - wymaga często wykorzystania kompetencji należących do wielu dziedzin nauki, zarówno przyrodniczych, jak i społecznych. Geografia jest więc dyscypliną zajmującą szczególne miejsce w systemie nauk, nie dającą się zaklasyfikować do żadnej z głównych dziedzin naukowych. Rozległy i zróżnicowany przedmiot badań geografii uzasadnia uznanie jej za międzydziedzinowy kierunek kształcenia.

3. Poziom studiów: studia I stopnia**4. Profil studiów:** ogólnoakademicki**5. Forma studiów:** studia stacjonarne i niestacjonarne**6. Zasadnicze cele kształcenia, w tym nabywane kwalifikacje:**

Po zakończeniu studiów absolwent kierunku geografia - na podstawie zgromadzonej wiedzy - potrafi odtworzyć, przeanalizować i objaśnić najważniejsze prawidłowości zróżnicowania krajobrazowego Ziemi, funkcjonowania i dynamiki systemów przyrodniczych i społeczno-kulturowych oraz współzależności łączących te systemy. Umie korzystać z mapy, zdjęć lotniczych czy obrazów satelitarnych oraz wykorzystać w terenie tradycyjne i satelitarne pozycjonujące instrumenty pomiarowe. Wykazuje zdolność do prowadzenia pomiarów i obserwacji z zastosowaniem nowoczesnych technik pomiarowych. Wykazuje znajomość przyrodniczych, społeczno-ekonomicznych i politycznych uwarunkowań rozwoju społeczno-ekonomicznego w ujęciu globalnym, regionalnym i lokalnym. Potrafi wykrywać relacje przestrzenne między zjawiskami z różnych dziedzin. Zna zasady tworzenia map. Prawidłowo interpretuje wyniki pomiarów i obserwacji oraz ocenia błędy. Potrafi opracować raport z przeprowadzonych badań i obserwacji. Organizuje i integruje pracę w zespole. Jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo pracy własnej i innych. Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych. Zna zasady etycznego postępowania w życiu zawodowym oraz ma świadomość wkładu geografii w ogólny rozwój wiedzy i jest gotów do dbałości o jej dorobek i tradycje, a także do upowszechniania naukowych dokonań geografów.

7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: licencjat**8. Możliwości zatrudnienia i kontynuacja kształcenia:**

Absolwenci studiów geografia są przygotowani do pracy w instytucjach zajmujących się środowiskiem przyrodniczym, jego kształtowaniem oraz ochroną, turystyką, a także instytucjach zajmujących się gospodarką przestrzenną, samorządem terytorialnym,

warunkami życia ludzi oraz organizacją działalności społeczno-gospodarczej. Student może kontynuować naukę na studiach magisterskich (drugi poziom) na kierunku geografia oraz na kierunkach pokrewnych funkcjonujących na UŁ.

Zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na rynku pracy zawartą w Obwieszczeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 28 grudnia 2017 r. absolwenci studiów geograficznych mogą zostać zatrudnieni jako specjaliści w zakresie nauk o Ziemi w szczególności geografii, meteorologii, klimatologii, hydrometeorologii, hydrologii, oceanologii, gleboznawstwa, a także demografii, urbanistyki, spraw rozwoju regionalnego, polityki społecznej czy badań społeczno-ekonomicznych. Natomiast po uzupełnieniu kwalifikacji nauczycielskich jako nauczyciele geografii.

9. Wymagania wstępne, oczekiwane kompetencje kandydata:

Zgodne z ogólnymi zasadami przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia na Uniwersytecie Łódzkim i regulaminem postępowania rekrutacyjnego regulowanymi odpowiednimi Uchwałami Senatu UŁ.

Kategorie przedmiotów:

Kategoria przedmiotu	Przedmioty
1 maksymalnie jeden (wymagany)	geografia
2 maksymalnie jeden (wymagany)	język polski, język obcy, matematyka, informatyka historia, WOS, biologia
3 maksymalnie jeden (wymagany)	dwa dowolne przedmioty zdawane na maturze

10. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

- 1) Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych, dyscyplina nauki o Ziemi i środowisku – 51%
- 2) Dziedzina nauk społecznych, dyscyplina geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 49%

Dyscyplina wiodąca: nauki o Ziemi i środowisku

Informacja: Powyższe przyporządkowanie kierunku geografia odpowiada obecnej strukturze dyscyplin naukowych, w której geografia nie występuje jako samodzielna dyscyplina naukowa. Zgodnie z podziałem z roku 2011, obecne zapisy odpowiadają przypisaniu kierunku do obszaru nauk przyrodniczych, dziedziny nauk o Ziemi, dyscypliny geografia. Mimo, że część treści geografii społeczno-ekonomicznej merytorycznie mieści się w obszarze nauk społecznych czy humanistycznych, formalne zdefiniowanie geografii jako dyscypliny jednoobszarowej ułożonej w obszarze nauk przyrodniczych wymuszało takie przypisanie kierunku.

11. Kierunkowe efekty uczenia się

Symbol efektu uczenia się opisującego program studiów	Efekt uczenia się opisujący program studiów Absolwent:	Odniesienie do składowego opisu charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia PRK
W zakresie WIEDZY		
14G-1A_W01	w zaawansowanym stopniu zna terminologię używaną w zakresie geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej oraz nauk pokrewnych, także w języku angielskim, rozumie przedmiotowe i metodologiczne powiązania geografii z innymi naukami oraz zna miejsce geografii w systemie nauk;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W02	zna uwarunkowania wynikające ze specyfiki poszczególnych dziedzin geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej dla różnych rodzajów działalności zawodowej oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości;	P6S_WK
14G-1A_W03	rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze zachodzące w środowisku, także w oparciu o znajomość podstawowych praw fizyki i chemii Ziemi, rozumie aparat pojęciowy astronomii w zakresie pozwalającym na rozpoznanie wpływu zjawisk astronomicznych na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W04	zna podstawy procesów społeczno-ekonomicznych i politycznych oraz rozumie wpływ tych procesów i prawidłowości na zróżnicowanie poziomu rozwoju i warunków życia ludności;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W05	zna zasady obsługi sprzętu i urzędzeń służących do pozyskiwania, przetwarzania informacji geograficznych zgodnie z wymogami BHP oraz rozumie podstawowe pojęcia i zasady związane z prawem autorskim i własnością intelektualną;	P6S_WK
14G-1A_W06	zna podstawy statystyki opisowej i matematycznej w zakresie pozwalającym na opis i analizę zjawisk geograficznych;	P6S_WG
14G-1A_W07	zna historię geologiczną Ziemi oraz jej zróżnicowanie pod względem struktury geologicznej i morfologicznej, potrafi scharakteryzować procesy geologiczne i morfogenetyczne, rozumie aparat pojęciowy geologii w zakresie pozwalającym na rozpoznanie wpływu zjawisk geologicznych na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i działalność gospodarczą;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W08	ma zaawansowaną wiedzę na temat zróżnicowania klimatycznego Ziemi i procesów atmosferycznych, potrafi je wytłumaczyć w oparciu o wiedzę astronomiczną i meteorologiczną	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W09	charakteryzuje obieg wody w środowisku przyrodniczym oraz potrafi objaśnić elementy bilansu wodnego w powiązaniu z uwarunkowaniami naturalnymi (np. geologia, rzeźba, klimat), a także w kontekście działalności człowieka (np. deficyt wody, zagrożenia powodziowe);	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W10	ma zaawansowaną wiedzę na temat czynników warunkujących zróżnicowanie pedosfery Ziemi oraz potrafi objaśnić wpływ właściwości gleby na kształtowanie różnorodnych siedlisk;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W11	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym podstawy teoretyczne technik pozyskiwania danych geograficznych, w tym teledetekcji, pomiarów geodezyjnych i nawigacji satelitarnej, ma zaawansowaną wiedzę w zakresie systemów informacji geograficznej oraz rozumie i klasyfikuje metody prezentacji kartograficznej;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W12	zna zróżnicowanie powierzchni Ziemi pod względem rozmieszczenia, struktur i dynamiki ludności (w tym migracje), ich zróżnicowania etnicznego i kulturowego oraz potrafi powiązać cechy demograficzne państw i regionów z ich sytuacją gospodarczą, uwarunkowaniami kulturowymi, politycznymi i ekologicznymi;	P6S_WG P6U_W

14G-1A_W13	zna różne struktury sieci osadniczej świata i ich uwarunkowania naturalne oraz społeczno-kulturowe;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W14	zna rozmieszczenie i strukturę przemysłu na świecie, rozumie rolę przemysłu zaawansowanej technologii oraz usług, szczególnie edukacyjnych, badawczo-rozwojowych i informatycznych w rozwoju społeczeństwa informacyjnego;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W15	opisuje zróżnicowanie świata pod względem politycznym oraz pod względem poziomu rozwoju gospodarczego i potrafi je wytłumaczyć w oparciu o znajomość warunków przyrodniczych, a także wiedzę ekonomiczną, historyczną i demograficzną;	P6S_WG
14G-1A_W16	zna globalne problemy środowiskowe, ich konsekwencje społeczno-ekonomiczne i polityczne, rozumie i klasyfikuje przejawy degradacji przyrody, wskazuje instrumenty jej ochrony (np. prawne, ekonomiczne, techniczne) i rozumie skuteczność ich działania;	P6S_WK P6U_W
14G-1A_W17	zna w stopniu zaawansowanym uwarunkowania ekonomiczno-techniczne i podstawy prawne gospodarki przestrzennej, rozumie ich znaczenie dla planowania i z punktu widzenia problemów zagospodarowania przestrzennego;	P6S_WG P6U_W
14G-1A_W18	rozumie przyrodnicze, demograficzne, społeczno-kulturowe, polityczne i technologiczne przyczyny zróżnicowania tempa rozwoju gospodarczego regionów świata i Polski oraz wpływ procesów globalizacji i integracji gospodarczej na rozwój lokalny i regionalny;	P6S_WK
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI		
14G-1A_U01	potrafi stosować zaawansowane metody i narzędzia badawcze w zakresie geografii fizycznej, w szczególności w zakresie pomiarów meteorologicznych, hydrometrycznych, gleboznawczych i in. z zachowaniem zasad bezpieczeństwa oraz interpretuje ich wyniki;	P6S_UW P6U_U
14G-1A_U02	potrafi stosować zaawansowane metody i narzędzia badawcze w zakresie geografii społeczno-ekonomicznej, w szczególności umie zaplanować i przeprowadzić proste badania społeczne w oparciu o kwestionariusz;	P6S_UW P6U_U
14G-1A_U03	poprawnie posługuje się terminologią geograficzną w języku polskim i angielskim;	P6S_UK
14G-1A_U04	stosuje techniki geoinformatyczne oraz narzędzia statystyczne i metody analizy przestrzennej do określania relacji między różnorodnymi zmiennymi, wykorzystuje materiały kartograficzne (cyfrowe i analogowe) do interpretacji, analizy i syntezy, prognozowania różnorodnych zjawisk i procesów przyrodniczych i społeczno-gospodarczych;	P6S_UW P6U_U
14G-1A_U05	poprawnie wybiera i wykorzystuje różnorodne źródła informacji geograficznej, odpowiednie do konkretnych zadań i projektów badawczych; umie wyszukać i selekcjonuje informacje z literatury geograficznej, także w języku angielskim;	P6S_UW
14G-1A_U06	potrafi formułować, analizować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące zmian w warunkach przyrodniczych i sytuacji społeczno-gospodarczej w skali lokalnej, regionalnej i globalnej;	P6S_UW
14G-1A_U07	przeprowadza obserwacje i pomiary terenowe, przy wykorzystaniu różnych technik i urządzeń (np. GPS, busola, pomiary fizyczne, chemiczne, biologiczne itd.), potrafi posługiwać się mapami (topograficzną i tematycznymi) w pracach kameralnych i w terenie;	P6S_UW P6S_UO
14G-1A_U08	wybiera i stosuje optymalne metody pozyskiwania, analizy i prezentacji danych geograficznych;	P6S_UW
14G-1A_U09	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę oraz rozwijać swoje umiejętności, korzystając z literatury oraz nowoczesnych technologii; rozumie potrzebę samodoskonalenia się;	P6S_UU P6U_U
14G-1A_U10	potrafi pracować w zespole, odgrywając różne role oraz zorganizować pracę zespołu jako jego lider; dzięki kompetencjom	P6S_UO P6U_U

	w zakresie komunikacji społecznej, organizacji pracy, negocjacji i podejmowania decyzji umie twórczo radzić sobie w sytuacjach trudnych;	
14G-1A_U11	posiada umiejętność wystąpień ustnych w języku polskim i angielskim (na poziomie B2), dotyczących zagadnień z zakresu wiedzy geograficznej, a w szczególności realizowanego tematu badawczego; potrafi przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska podczas debaty;	P6S_UK
14G-1A_U12	potrafi organizować i planować pracę indywidualną i zespołu w ramach badań terenowych i ćwiczeń laboratoryjnych oraz przedstawić wyniki badań w postaci prawidłowo opracowanej dokumentacji;	P6S_UO
14G-1A_U13	potrafi myśleć w abstrakcyjny sposób o problemie badawczym oraz zaprojektować badanie struktury lub procesu w regionie oraz sformułować podstawowe wnioski;	P6S_UO
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH		
14G-1A_K01	wykazuje krytycyzm i ostrożność w przyjmowaniu informacji pochodzących z masowych mediów i innych źródeł; docenia wartość badań naukowych z punktu widzenia rozwoju cywilizacji, precyzję języka nauki oraz skuteczność jej metod i narzędzi;	P6S_KK P6U_K
14G-1A_K02	jest świadomy istnienia etycznego wymiaru w badaniach naukowych;	P6S_KR P6U_K
14G-1A_K03	odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej przyszłej pracy zawodowej w społeczeństwie;	P6S_KO P6U_K
14G-1A_K04	widzi możliwość zastosowania zdobytych kwalifikacji w praktyce gospodarczej, w tym we własnej firmie;	P6S_KO
14G-1A_K05	jest gotów do inicjowania działań indywidualnych i społecznych na rzecz zachowania równowagi ekologicznej i ochrony zasobów Ziemi oraz dziedzictwa kulturowego;	P6S_KO
14G-1A_K06	ma świadomość wkładu geografii w ogólny rozwój wiedzy i jest gotów do dbałości o jej dorobek i tradycje a także do upowszechniania naukowych dokonań geografów;	P6S_KR

12. Efekt uczenia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego:

Student jest zobowiązany do zaliczenia szkolenia z zakresu prawa autorskiego drogą e-learningową w I semestrze studiów (P6S_WK). Dodatkowo jest on realizowany na przedmiotach odnoszących się do efektu 14G-1A_W05.

13. Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy i otoczenia społecznego, wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów oraz sprawdzone wzorce międzynarodowe przy jednoczesnym określeniu specyfiki kierunku:

Zgodność efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy jest przejawem dbałości Wydziału i Uniwersytetu o wysoką jakość kształcenia ukierunkowaną na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Na Wydziale Nauk Geograficznych prowadzony jest monitoring losów absolwentów UŁ oraz analiza wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów. Wyniki te są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i konsultowane z Radą Pracodawców i Biznesu działającą przy WNG UŁ. Analizowana jest również informacja zwrotna od studentów odbywających praktyki zawodowe. Troska o dostosowanie programu studiów kierunku geografia do zmieniających się warunków zapotrzebowania rynku pracy jest jednym z przedmiotów prac Rady Programowej kierunku działającej na WNG UŁ.

14. Wskazanie związku studiów z misją uczelni i jej strategią rozwoju

Program studiów na kierunku geografia I stopnia w pełni wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni, które obejmują: podniesienie poziomu prowadzonych badań naukowych i ich większe przełożenie na uzyskiwane stopnie i tytuły naukowe oraz dorobek publikacyjny, skorelowanie oferty dydaktycznej z profilem naukowym kadry i jej ciągle dostosowywanie do wymogów ustawowych i zainteresowań studentów oraz oczekiwań rynku pracy, tworzenie elastycznych, atrakcyjnych programów nauczania, kształcenie cenionych absolwentów o wysokich kwalifikacjach zawodowych, wyposażonych we wszechstronną wiedzę, umiejętności i kompetencje, niezbędne w życiu społeczno-gospodarczym.

Międzydziedzinowy charakter studiów geograficznych jest zgodny z głównymi filarami strategii UŁ. Poprzez łączenie różnorodnych zainteresowań, zarówno społeczno-humanistycznych jak i przyrodniczych studia geograficzne realizują postulat „jedności w różnorodności”. Charakter ten implikuje również wyjątkową **otwartość** na wieloaspektowe analizy stawianych problemów oraz na poszukiwania nowatorskich, interdyscyplinarnych rozwiązań zagadnień naukowych. Liczne ćwiczenia i praktyki terenowe sprzyjają natomiast tworzeniu się **wspólnoty** akademickiej łączącej kadre i studentów różnych poziomów studiów.

Program studiów jest ciągle doskonalony i dostosowywany do wymogów ustawowych i oczekiwań rynku pracy. Kadre kierunku stanowią nauczyciele akademicy prowadzący aktywną działalność naukową, legitymujący się znacznym dorobkiem publikacyjnym i wysoką cytawalnością publikowanych prac. Szerokie spektrum zainteresowań badawczych kadry znajduje odzwierciedlenie w programie nauczania, który gwarantuje studentom dostęp do najnowocześniejszej wiedzy z dziedziny nauk przyrodniczych i społecznych oraz różnorodne podejście do poruszanej problematyki.

15. Wskazanie wyraźnych różnic w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się prowadzonych w Uniwersytecie Łódzkim

Geografia jest jednym z klasycznych kierunków studiów na Uniwersytecie Łódzkim. Zdefiniowane dla tego kierunku efekty uczenia się dotyczą niemalże w równym stopniu zagadnień geografii fizycznej, jak i społeczno-ekonomicznej. Na Uniwersytecie Łódzkim nie ma innego kierunku o podobnie zdefiniowanych efektach uczenia się. Najbardziej zbliżone są inne kierunki uruchamiane na Wydziale Nauk Geograficznych. Kierunki te są jednak zdecydowanie bardziej wyspecjalizowane i ukierunkowane na poszczególne subdyscypliny geografii, podczas gdy kierunek geografia umożliwia uzyskanie zaawansowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji zarówno w zakresie geografii fizycznej, jak i społeczno-ekonomicznej.

16. Plan studiów

Studia stacjonarne

Rok	Sem.	Lp.	Nazwa przedmiotu	Szczegóły przedmiotu/Godziny				Zal.	ECTS	Bilans p ECTS		
				ogółem	wykl.	ćw./lekt. /w-f	ćw./inf. /lab.			Moduł	ECTS z. prakt.	ECTS z. wymag. ucz. nau.
1	I	1	Podstawy geografii fizycznej	30	15	15		Egz.	4	DN	2	2
		2	Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej	30	15	15		Egz.	4	DN	2	2
		3	Środowisko geograficzne Polski	30	15	15		Zal.	3	DN	2	2
		4	Podstawy geografii regionalnej	30	15	15		Zal.	3	DN	2	1
		5	Podstawy kartografii i topografii	30	15	15		Zal.	3	DN	2	1
		6	Podstawy statystyki	30	15	15		Egz.	4		2	2
		7	Badania przyrodnicze w naukach geograficznych	30	15	15		Zal.	2	DN	1	1
		8	Badania społeczne w naukach geograficznych	30	15	15		Zal.	2	DN	1	1
		9	Geologia	60	30	30		Egz.	5	DN	3	3
	Razem po I semestrze				300	150	150	0			17	15
	II	10	Fizyka i chemia Ziemi	30	15	15		Zal.	2		1	1
		11	Meteorologia i klimatologia	60	30	30		Egz.	5	DN	3	3
		12	Geografia społeczna	60	30	30		Egz.	5	DN	3	3
		13	Geomorfologia	60	30	30		Egz.	5	DN	3	3
		14	Astronomiczne podstawy geografii	30	15	15		Zal.	3		1	2
		15	Ćwiczenia terenowe "Sudety i Niż. Śląska"	36	0	36		Zal.	4	DN	4	3
		16	Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej cz. 1	36	0	36		Zal.	4	DN	4	2
17		Ćwiczenia terenowe z topografii	18	0	18		Zal.	2	DN	2	1	
Razem po II semestrze				330	120	210	0			21	18	
2	III	18	Wychowanie fizyczne*	30	0	30		Zal.	-	MW	0	0
		19	Lektorat z języka obcego I*	30	0	30		Zal.	1	MW	1	1
		20	Gleboznawstwo i geografia gleb	45	15	30		Zal.	5	DN	3	3
		21	GIS I	60	15		45	Zal.	3	DN	2	2
		22	Hydrologia i oceanografia	60	30	30		Egz.	5	DN	3	3
		23	Geografia ekonomiczna	60	30	30		Egz.	6	DN	3	3
	24	Geografia osadnictwa	45	30	15		Egz.	6	DN	3	3	
	25	Podstawy gospodarki przestrzennej	30	15	15		Zal.	2	DN	1	1	
	26	Technologia informacyjna	15	0		15	Zal.	2	DN	2	1	
	Razem po III semestrze				375	135	180	60			18	17
IV	27	Wychowanie fizyczne*	30	0	30		Zal.	-	MW	0	0	
	28	Lektorat z języka obcego II	30	0	30		Zal.	1	MW	1	1	
	29	Fotointerpretacja i teledetekcja	30	15	15		Zal.	3	DN	2	2	
	30	Geografia polityczna	45	30	15		Egz.	5	DN	1	3	
	31	Kształtowanie i ochrona środowiska	30	15	15		Zal.	2	DN	1	1	
	32	Geografia regionalna Polski	30	15	15		Egz.	4	DN	2	2	
	33	GIS II	45	15		30	Zal.	4	DN	4	2	
	34	Ćwiczenia terenowe "Wyżyny Polskie i Karpaty"	36	0	36		Zal.	4	DN	4	3	
	35	Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej cz. 2	18	0	18		Zal.	2	DN	1	1	
	36	Ćwiczenia terenowe z geografii społ.-ekonom.	54	0	54		Zal.	5	DN	5	2	
Razem po IV semestrze				348	90	228	30			21	17	
3	V	37	Geografia regionalna świata	30	15	15		Egz.	2	DN	2	2
		38	Planowanie przestrzenne	30	15	15		Egz.	2	DN	1	2
		39	Geografia Polski Środkowej	30	15	15		Zal.	2	DN	1	1
		40	Lektorat z języka obcego III	60	0	60		Zal.	2	MW	2	2
		41	Egzamin z nowożytnego języka obcego	0	0	0		Egz.	3	MW	3	0
		42	Seminarium dyplomowe I**	30	0	30		Zal.	9	DN, MW	4	3
		43	Przedmioty fakultatywne*** 5x30 godz.	150	150	0		Zal.	10	DN, MW	6	6
	Razem po V semestrze				330	195	135				19	16
	VI	44	Seminarium dyplomowe II	30	0	30		Egz.	10	DN, MW	7	2
		45	Przedmioty fakultatywne*** 7x30 godz.	210	210	0		Zal.	14	DN, MW	6	8
46		Praktyki zawodowe****	120	0	120		Zal.	4	MW	4	3	
47		Ćwiczenia terenowe "Wybrzeża i Pobrzeża"	36	0	36		Zal.	2	DN	3	3	
Razem po VI semestrze				396	210	186	0			20	16	
RAZEM STUDIA				2079	900	1089	90			116	99	

*lektorat z języka obcego i rodzaj zajęć z wychowania fizycznego do wyboru przez studenta;

**student wybiera seminarium licencjackie i jednostkę na WNG, w której będzie realizował pracę licencjacką spośród jednostek wskazanych przez dziekana; zasady wyboru (termin, minimalna i maksymalna liczebność grup seminaryjnych) ustala i podaje do wiadomości studentów dziekan w terminie do 30 maja poprzedzającego roku akademickiego;

*** listę przedmiotów fakultatywnych, proponowanych przez pracowników wydziału (z podaniem zakresu merytorycznego, formy zajęć i formy zaliczeń), zasady ich wyboru (termin, minimalna i maksymalna liczebność grup), ustala i podaje do wiadomości studentów dziekan w terminie do 30 kwietnia poprzedzającego roku akademickiego; przedmioty fakultatywne mogą mieć formę wykładu, konwersatorium lub ćwiczeń;

****praktyki zawodowe odbywane są w trybie indywidualnym, ciągłym lub śródrocznym, zgodnie z Regulaminem Praktyk Zawodowych obowiązującym na WNG;

DN - zajęcia związane z działalnością naukową WNG, przygotowujące do badań naukowych

w sumie: **160** pkt. ECTS

MW - moduł zajęć do wyboru

w sumie: **54** pkt. ECTS

Studia niestacjonarne

Rok	Sem.	Lp.	Nazwa przedmiotu	Szczegóły przedmiotu/Godziny					Zal.	ECTS	Moduł	Bilans p ECTS	
				ogółem	wykl.	ćw./lekt. /w-f	ćw./inf. /lab.	ECTS z. prakt.				ECTS z. wymag. udz. nau.	
1	I	1	Podstawy geografii fizycznej	18	9	9		Egz.	4	DN	2	1	
		2	Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej	18	9	9		Egz.	4	DN	2	1	
		3	Środowisko geograficzne Polski	18	9	9		Zal.	3	DN	2	1	
		4	Podstawy geografii regionalnej	18	9	9		Zal.	3	DN	2	1	
		5	Podstawy kartografii i topografii	18	9	9		Zal.	3	DN	2	1	
		6	Podstawy statystyki	18	9	9		Egz.	4		2	1	
		7	Badania przyrodnicze w naukach geograficznych	18	9	9		Zal.	2	DN	1	1	
		8	Badania społeczne w naukach geograficznych	18	9	9		Zal.	2	DN	1	1	
		9	Geologia	36	18	18		Egz.	5	DN	3	2	
	Razem po I semestrze				180	90	90	0		30		17	10
	II	10	Fizyka i chemia Ziemi	18	9	9		Zal.	2		1	1	
		11	Meteorologia i klimatologia	36	18	18		Egz.	5	DN	3	2	
		12	Geografia społeczna	36	18	18		Egz.	5	DN	3	2	
		13	Geomorfologia	36	18	18		Egz.	5	DN	3	2	
		14	Astronomiczne podstawy geografii	18	9	9		Zal.	3		1	1	
		15	Ćwiczenia terenowe "Sudety i Niż. Śląska"	30	0	30		Zal.	4	DN	4	1	
		16	Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej cz. 1	36	0	36		Zal.	4	DN	4	2	
17		Ćwiczenia terenowe z topografii	18	0	18		Zal.	2	DN	2	1		
Razem po II semestrze				228	72	156	0		30		21	12	
2	III	18	Lektorat z języka obcego I*	18	0	18		Zal.	1	MW	1	1	
		19	Gleboznawstwo i geografia gleb	27	9	18		Zal.	5	DN	3	2	
		20	GIS I	36	9		27	Zal.	3	DN	2	2	
		21	Hydrologia i oceanografia	36	18	18		Egz.	5	DN	3	2	
		22	Geografia ekonomiczna	36	18	18		Egz.	6	DN	3	2	
		23	Geografia osadnictwa	27	18	9		Egz.	6	DN	3	2	
		24	Podstawy gospodarki przestrzennej	18	9	9		Zal.	2	DN	1	1	
	25	Technologia informacyjna	9	0		9	Zal.	2	DN	2	1		
	Razem po III semestrze				207	81	90	36		30		18	13
	IV	26	Lektorat z języka obcego II	18	0	18		Zal.	1	MW	1	1	
27		Fotointerpretacja i teledetekcja	18	9	9		Zal.	3	DN	2	1		
28		Geografia polityczna	27	18	9		Egz.	5	DN	1	2		
29		Kształtowanie i ochrona środowiska	18	9	9		Zal.	2	DN	1	1		
30		Geografia regionalna Polski	18	9	9		Egz.	4	DN	2	1		
31		GIS II	27	9		18	Zal.	4	DN	4	2		
32		Ćwiczenia terenowe "Wyżyny Polskie i Karpaty"	36	0	36		Zal.	4	DN	4	2		
33		Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej cz. 2	18	0	18		Zal.	2	DN	1	1		
34	Ćwiczenia terenowe z geografii społ.-ekonom.	54	0	54		Zal.	5	DN	5	2			
Razem po IV semestrze				234	54	162	18		30		21	13	
3	V	35	Geografia regionalna świata	18	9	9		Egz.	2	DN	2	2	
		36	Planowanie przestrzenne	18	9	9		Egz.	2	DN	1	2	
		37	Geografia Polski Środkowej	18	9	9		Zal.	2	DN	1	1	
		38	Lektorat z języka obcego III	36	0	36		Zal.	2	MW	2	2	
		39	Egzamin z nowożytnego języka obcego	0	0	0		Egz.	3	MW	3	0	
		40	Seminarium dyplomowe I**	18	0	18		Zal.	9	DN, MW	4	2	
	41	Przedmioty fakultatywne*** 5x30 godz.	90	90	0		Zal.	10	DN, MW	6	4		
	Razem po V semestrze				198	117	81		30		19	13	
	VI	42	Seminarium dyplomowe II	18	0	18		Egz.	10	DN, MW	7	1	
		43	Przedmioty fakultatywne*** 7x30 godz.	126	126	0		Zal.	14	DN, MW	6	5	
44		Praktyki zawodowe****	120	0	120		Zal.	4	MW	4	3		
45		Ćwiczenia terenowe "Wybrzeża i Pobrzeża"	36	0	36		Zal.	2	DN	3	2		
Razem po VI semestrze				300	126	174	0	30		20	11		
RAZEM STUDIA				1347	540	753	54		180		116	72	

*lektorat z języka obcego do wyboru przez studenta;

**student wybiera seminarium licencjackie i jednostkę na WNG, w której będzie realizował pracę licencjacką spośród jednostek wskazanych przez dziekana; zasady wyboru (termin, minimalna i maksymalna liczebność grup seminaryjnych) ustala i podaje do wiadomości studentów dziekan w terminie do 30 maja poprzedzającego roku akademickiego;

*** listę przedmiotów fakultatywnych, proponowanych przez pracowników wydziału (z podaniem zakresu merytorycznego, formy zajęć i formy zaliczeń), zasady ich wyboru (termin, minimalna i maksymalna liczebność grup), ustala i podaje do wiadomości studentów dziekan w terminie do 30 kwietnia poprzedzającego roku akademickiego; przedmioty fakultatywne mogą mieć formę wykładu, konwersatorium lub ćwiczeń;

****praktyki zawodowe odbywane są w trybie indywidualnym, ciągłym lub śródrocznym, zgodnie z Regulaminem Praktyk Zawodowych obowiązującym na WNG;

DN - zajęcia związane z działalnością naukową WNG, przygotowujące do badań naukowych

w sumie: **160** pkt. ECTS

MW - moduł zajęć do wyboru

w sumie: **54** pkt. ECTS

17. Bilans punktów ECTS wraz ze wskaźnikami charakteryzującymi program studiów

- a) liczba semestrów i łączna liczba punktów ECTS, aby uzyskać określone kwalifikacje:
6 semestrów, 180 pkt. ECTS;
- b) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach kontaktowych:
studia stacjonarne – 99 pkt. ECTS (55%),
studia niestacjonarne – 72 pkt. ECTS (40%);
- c) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne:
116 pkt. ECTS (64%);
- d) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać realizując moduły kształcenia w zakresie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów:
nie przewiduje się,
- e) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych:
88 pkt. ECTS (49% - wynika z przypisania do dyscyplin).

18. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się, w tym:

- a) opis poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia (sylabusy):
Sylabusy, wypełnione zgodnie z obowiązującymi na Uniwersytecie Łódzkim zasadami, są dostępne w systemie USOS.
- b) tabela określająca relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów procesu kształcenia:
Tabela załączona na końcu Programu.
- c) określenie wymiaru, zasad i formy odbywania praktyk zawodowych:
Praktyki zawodowe w wymiarze 120 godz. (4 pkt. ECTS) odbywane są w trybie indywidualnym, ciągłym lub śródrocznym, zgodnie z Regulaminem Praktyk Zawodowych obowiązującym na WNG. Dla praktyk zostały sformułowane efekty uczenia się i metody ich weryfikacji (wypełniony przez studenta dziennik praktyk i ocena wystawiona przez opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej, sprawozdanie studenta i rozmowa podsumowująca praktykę z opiekunem kierunkowym).
- d) wskazanie zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia badań:
Zajęcia związane z prowadzoną przez nauczycieli akademickich działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, przygotowujące studentów do badań zostały wyszczególnione w planie studiów symbolem DN. Obejmują one 160 pkt. ECTS (89%). Do przedmiotów tych zaliczono przedmioty kierunkowe i ogólnowydziałowe, przedmioty specjalnościowe, przedmioty do wyboru oraz seminaRIA dyplomowe.
- e) wykaz i wymiar szkoleń obowiązkowych, w tym szkolenia bhp oraz szkolenia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego:
 - student jest zobowiązany do zaliczenia szkolenia BHP drogą e-learningową w I semestrze studiów;
 - student jest zobowiązany do zaliczenia szkolenia z zakresu prawa autorskiego drogą e-learningową w I semestrze studiów.

Relacje między efektami kierunkowymi a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów lub modułów – efekty w zakresie kompetencji.

Efekty uczenia się w zakresie kompetencji (14G-1A_)						
	K01	K02	K03	K04	K05	K06
Podstawy geografii fizycznej						
Podstawy geografii społeczno-ekonomicznej						
Środowisko geograficzne Polski						
Podstawy geografii regionalnej						
Podstawy kartografii i topografii						
Podstawy statystyki						
Badania przyrodnicze w naukach geograficznych						
Badania społeczne w naukach geograficznych						
Geologia						
Fizyka i chemia Ziemi						
Meteorologia i klimatologia						
Hydrologia i oceanografia						
Geomorfologia						
Astronomiczne podstawy geografii						
Ćwiczenia terenowe "Sudety i Niż. Śląska"						
Ćwiczenia terenowe z geografii fizycznej						
Ćwiczenia terenowe z topografii						
Wychowanie fizyczne						
Język obcy						
Gleboznawstwo i geografia gleb						
GIS I						
Geografia społeczna						
Geografia ekonomiczna						
Geografia osadnictwa						
Technologia informacyjna						
Fotointerpretacja i teledetekcja						
Podstawy gospodarki przestrzennej						
Geografia polityczna						
Kształtowanie i ochrona środowiska						
Geografia regionalna Polski						
GIS II						
Ćwiczenia terenowe "Wyżyny Polskie i Karpaty"						
Ćwiczenia terenowe z geografii społ.-ekonom.						
Geografia regionalna świata						
Planowanie przestrzenne						
Geografia Polski Środkowej						
Seminarium dyplomowe						
Przedmioty fakultatywne						
Praktyki zawodowe						
Ćwiczenia terenowe "Wybrzeża i Pobrzeża"						